

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในบทนี้ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 จะกล่าวถึง ข้อมูลพื้นฐานของ อบต. บ้านปรางค์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญซึ่งจะนำไปใช้ในกระบวนการวิจัยต่อไป ส่วนที่ 2 คือ วิธีการวิจัย ซึ่งจะกล่าวถึงกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ในการค้นหาคำตอบในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานและการให้บริการของ อบต.บ้านปรางค์

ส่วนที่ 2 วิธีการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานและการให้บริการของ อบต.บ้านปรางค์

1. ข้อมูลพื้นฐานของ อบต.บ้านปรางค์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ได้จัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2539 มีพื้นที่ 106.44 ตารางกิโลเมตร หรือ 66,525 ไร่ จำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 9,885 คน เป็นชาย 4,898 คน เป็นหญิง 4,987 คน จำนวนบ้านเรือน 2,113 หลังคาเรือน มีจำนวน หมู่บ้านทั้งหมด 18 หมู่ เช่น บ้านปรางค์ บ้านประจำ บ้านดอนทะแยง บ้านหนองตำโรง บ้านทัพมะขาม บ้านดอนถั่วแปบพัฒนา บ้านตะโก บ้านหนองปรือ บ้านโพธิ์ทอง บ้านตะโกน้อย บ้านดอนแจ่ม บ้านห้วยลึก บ้านปรางค์ทอง บ้านปรางนคร บ้านดอนสามัคคี บ้านดอนตะหนิน บ้านโพธิ์งาม และบ้านโนนวัด

สภาพความหนาแน่นของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ เป็นชุมชนมีสภาพชนบทกึ่งเมือง แบ่งเป็นหมู่บ้าน 18 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ใน หมู่บ้าน (ไร่)	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	จำนวน ประชากร ทั้งชาย/หญิง
1	บ้านปรางค์	4,951	236	481	481	962
2	บ้านประจำ	3,200	154	500	507	1,007
3	บ้านคอนทะแยง	2,300	118	245	276	521
4	บ้านหนองลำโรง	3,000	145	340	346	686
5	บ้านทัพมะขาม	3,615	110	247	280	527
6	บ้านคอนถั่วแปบพัฒนา	3,750	135	425	235	660
7	บ้านตะโก	2,375	131	307	320	627
8	บ้านหนองปรือ	4,918	133	286	280	566
9	บ้านโพธิ์ทอง	3,900	83	210	234	444
10	บ้านตะโกน้อย	1,292	90	175	190	365
11	บ้านคอนเข็ม	295	58	141	163	304
12	บ้านห้วยลึก	5,840	84	200	202	402
13	บ้านปรางค์ทอง	3,170	151	298	327	625
14	บ้านปรางนคร	3,975	180	365	401	766
15	บ้านคอนสามัคคี	2,300	138	280	325	605
16	บ้านคอนตะหนิน	864	52	127	132	259
17	บ้านโพธิ์งาม	1,770	76	179	196	375
18	บ้านโนนวัด	760	39	92	92	184
รวมยอดหมู่บ้าน		52,275	2,113	4,898	4,987	9,885

2. การให้บริการประชาชน

อบต. บ้านปรางค์ มีภารกิจและหน้าที่บริการประชาชนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งเป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการให้บริการต่อประชาชน ที่อยู่ในเขตปกครองของตำบลบ้านปรางค์จำนวน 18 หมู่บ้าน เพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นในการให้บริการขั้นพื้นฐาน และเพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต การดำรงอยู่ในสังคม ของประชาชนได้อย่างปกติสุข โดยแบ่งแยกหน้าที่ภายในหน่วยงานของ อบต. เป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. สำนักงานปลัด อบต. โดยมีปลัด อบต. ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสำนักงาน
2. ส่วนการคลัง โดยมีหัวหน้าส่วนการคลัง หรือเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี เป็นหัวหน้า สำนักงาน
3. ส่วนโยธา โดยมีหัวหน้าส่วนโยธา หรือเจ้าหน้าที่บริหารงานช่างเป็นหัวหน้าสำนักงาน
4. ส่วนการศึกษา โดยมีหัวหน้าส่วนการศึกษาหรือนักบริหารการศึกษา เป็นหัวหน้าสำนักงาน

ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ กฎหมายกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ มีพนักงานส่วนตำบล และแบ่งการบริหารงานออกได้ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ของสำนักงานปลัด อบต.
 - 1.1 งานบริหารทั่วไป งานธุรกิจ พิมพ์ดีด
 - 1.2 งานเจ้าหน้าที่ สวัสดิการ
 - 1.3 งานประชุม ตราข้อบังคับตำบล
 - 1.4 งานนิติกร งานการพาณิชย์
 - 1.5 งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์
 - 1.6 งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล
 - 1.7 งานจัดทำข้อบังคับงบประมาณประจำปี
 - 1.8 งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับ
2. ส่วนการคลังมีหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - 2.1 การรับเงิน การจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน
 - 2.2 การหักภาษีเงินได้และการนำส่งภาษี
 - 2.3 การตัดโอนเงินเดือน
 - 2.4 การตรวจงบดุล
 - 2.5 การอนุมัติเบิกจ่าย ขยายเวลา
 - 2.6 งานการจัดทำบัญชี
 - 2.7 งานทะเบียนคุมรายได้ รายจ่าย
3. ส่วนโยธา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - 3.1 งานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบ ถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ
 - 3.2 งานประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการ
 - 3.3 งานควบคุมและขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร

3.4 งานก่อสร้าง ซ่อมบำรุง ควบคุม

3.5 งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

4. ส่วนการศึกษา

4.1 งานส่งเสริมกิจการ โรงเรียน

- งานข้อมูล
- งานประสานกิจกรรม
- งานส่งเสริมการศึกษา

4.2 งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- งานข้อมูลพัฒนาเด็กเล็ก
- งานวิชาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก
- งานกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- งานติดตามและประเมินผล

4.3 งานสวัสดิการและงานพัฒนาชุมชน

- งานศูนย์เยาวชน
- งานการกีฬา
- งานฝึกอบรมพัฒนาการ
- งานศูนย์วัฒนธรรม

4.4 งานสังคมสงเคราะห์

- งานส่งเสริมเด็ก สตรี คนชรา และผู้พิการ
- งานส่งเสริมสุขภาพ
- งานข้อมูล

4.5 งานส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี

- งานฝึกอบรมอาชีพ
- งานพัฒนาศักยภาพกลุ่ม
- งานส่งเสริมทุนกลุ่มอาชีพดำเนินการ

4.6 งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3. ข้อมูลและ การให้บริการด้านแหล่งน้ำ

(1) ข้อมูลด้านแหล่งน้ำ

ไพโรจน์ แซ่เจียว (สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2550) แหล่งน้ำที่มีอยู่ใน อบต. ตำบลบ้านปรางค์ ปัจจุบัน มี 3 ประเภท คือ บึง คลอง และอ่างเก็บน้ำคอนลำควน สำหรับอ่างเก็บน้ำ

คอนลำควน อบต. มีแผนที่จะของงบประมาณสร้างสำหรับเก็บกักน้ำเพื่อใช้ทางการเกษตรและเพื่ออุปโภคบริโภคทุกฤดูกาล สำหรับบึงมีอยู่ 3 บึงซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่มีมานาน และมีการขุดลอกเพิ่มเติมเพื่อให้มีสามารถบรรจุน้ำได้มากขึ้น ซึ่งกระจายอยู่ 3 แหล่งแยกจากกัน คือ บึงบ้านปรางค์ บึงบ้านคอนทแยง และบึงบ้านปะคำ มี 1 คลอง และอีก 1 อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้เป็นแหล่งน้ำที่มีมานาน และมีการขุดลอกเพิ่มเติมเพื่อให้มีสามารถบรรจุน้ำได้มากขึ้น ดังนี้

1. บึงบ้านปรางค์ ตั้งอยู่บริเวณหมู่บ้านปรางค์ บ้านปรางค์ทอง และบ้านปรางค์นคร มีพื้นที่กักเก็บน้ำ 500 x 200 x 3.5 เมตร (95 ไร่) ในฤดูแล้งหรือภาวะน้ำประปาขาดแคลนประชาชนจะใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดปี

2. บึงบ้านปะคำ ตั้งอยู่ในบริเวณบ้านปะคำ มีพื้นที่กักเก็บน้ำ 200 x 288 x 3.5 เมตรในฤดูแล้งหรือภาวะน้ำประปาขาดแคลน ประชาชนจะใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดปี

3. บึงบ้านคอนทแยง ตั้งอยู่ในบริเวณบ้านคอนทแยง มีพื้นที่กักเก็บน้ำ 37,840 ตารางเมตร ในฤดูแล้งหรือภาวะน้ำประปาขาดแคลน ประชาชนจะใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดปี

4. อ่างเก็บน้ำคอนลำควน ตั้งอยู่บริเวณบ้านคอนถั่วแปบพัฒนา มีพื้นที่ประมาณ 200 ไร่ ลึก 3.5 เมตร ประชาชนจะใช้เพื่อการเกษตรในช่วงฤดูฝน แต่ในฤดูแล้งจะประสบปัญหาน้ำแล้งไม่สามารถเข้าเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรได้ จำนวนแหล่งน้ำทั้ง 4 แห่งมีความสำคัญกับประชาชนเป็นอย่างมากทั้งเพื่อการเกษตร เพื่ออุตสาหกรรมขนาดเล็ก และการประปาเพื่อใช้อุปโภค บริโภคหน่วยงานภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ ที่รับผิดชอบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและขยะมูลฝอย คืองานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และรับผิดชอบด้านการจัดการแหล่งน้ำคือให้อยู่ในความรับผิดชอบของงานโยธา

(2) การให้บริการด้านแหล่งน้ำ มีการบริหารจัดการดังนี้

1. บึงบ้านปรางค์ เป็นบึงที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของ 3 หมู่บ้าน คือบ้านปรางค์นคร (ทิศตะวันออก) บ้านปรางค์ (ทิศตะวันตก) และบ้านปรางค์ทอง ลักษณะที่เป็นหมู่บ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกัน (บ้านปรางค์นครและบ้านปรางค์ทองแยกออกมาตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่โดยแยกมาจากบ้านปรางค์ การบริหารจัดการ มีการบริหารจัดการด้วยการขุดลอกให้มีขนาดความลึกเพิ่มขึ้นอีก 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ขุดลอกในปี 2549 ใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยการแบ่งการขุดเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งขุดลอก ส่วนที่สองซึ่งมีความลึกต่างระดับใช้เป็นส่วนเก็บน้ำไว้ใช้ ในระหว่างการขุดลอกครั้งที่ 2 ขุดในปี 2549 โดยใช้งบประมาณจากกรมทรัพยากรน้ำที่โอนมาให้ ใช้วิธีการแบ่งส่วนการขุดเช่นเดียวกัน ครั้งที่ 3 ขุดในปี 2549 ขุดโดยใช้งบประมาณ

ของ อบต.ตำบลบ้านปรางค์ ขุดลอกความลึกเพิ่มเติม การใช้ประโยชน์น้ำจากบึงบ้านปรางค์ ใช้ประโยชน์โดยการสูบน้ำดิบจากบึงมาทำน้ำประปา โดยการทำน้ำประปาแบบกรองไส้คอลอรีน มีขั้นตอนการทำคือ มีโรงสูบน้ำเพื่อสูบน้ำดิบจากบึง แล้วจ่ายให้โรงกรอง เมื่อกรองเสร็จแล้วจะส่งไปที่ถังเก็บน้ำใสแล้วจึงสูบน้ำเข้าสู่ถังสูง แล้วแจกจ่ายให้ผู้ใช้น้ำต่อไป

2. บึงบ้านดอนทะแยง มีพื้นที่ ขนาด 31,600 ตารางเมตร การจัดการขุดลอกบึง มีการขุดลอก 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ขุดลอกในปี 2549 การใช้ประโยชน์น้ำจากบึงดอนทะแยง มีการใช้ประโยชน์การใช้น้ำจากบึงดอนทะแยงมาทำน้ำประปา ใช้ประโยชน์ร่วมกัน 2 หมู่บ้าน คือ บ้านดอนสามัคคีและบ้านดอนทะแยง โดยการสูบน้ำดิบจากบึงขึ้นมาใส่ถังแล้วปล่อยแจกจ่ายไปยังผู้ใช้น้ำ เมื่อก่อนมีการสูบน้ำจากน้ำใต้ดินขึ้นมาทำน้ำประปาแต่ปัจจุบันไม่ใช่แล้ว และมีการใช้ประโยชน์จากการใช้น้ำเพื่อทำการเกษตรปลูกพืชสวนครัวที่มีอายุสั้นตามฤดูกาลบริเวณรอบๆ บึง โดยการใช้ภาชนะตักน้ำขึ้นมารดต้นไม้พืชผักสวนครัว

3. บึงบ้านปะคำ มีการขุดลอก 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ขุดลอกในปี 2549 ใช้งบจากกรมทรัพยากรน้ำซึ่งโอนเงินมาให้ ครั้งที่ 2 ขุดลอกในปี 2549 ใช้งบประมาณ 5 แสนบาท การใช้ประโยชน์จากน้ำในบึงบ้านปะคำ มีการใช้ประโยชน์โดยทำเป็นน้ำประปา ได้รับการโอนงานจากกรมอนามัยใช้ทำประปา น้ำกรองไส้คอลอรีน

4. คลองบ้านทัพมะขาม ในปี 2549 มีการขุดลอกคลองจากทางเดินน้ำเก่าให้เป็นคลองกักเก็บน้ำใหม่ที่บ้านทัพมะขาม ได้รับงบประมาณจากกรมทรัพยากรน้ำ มีความยาว 2,000 เมตร กว้าง 20 เมตร ลึก 3.5 เมตร การใช้ประโยชน์จากคลอง ใช้ประโยชน์ทำน้ำประปาเป็นประปากรองไส้คอลอรีน ใช้แจกจ่ายให้ผู้ใช้น้ำที่บ้านทัพมะขาม

5. อ่างเก็บน้ำดอนลำควน มีพื้นที่ 200 ไร่ ลึก 3.5 เมตร เป็นอ่างเก็บน้ำ ที่ อบต.บ้านปรางค์มีแผนที่จะงบประมาณสร้างเป็นอ่างเก็บน้ำใช้สำหรับเก็บกักน้ำเพื่อให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรและเพื่ออุปโภคบริโภคทุกฤดูกาล และทำน้ำประปา การบริหารจัดการน้ำประปาหน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำน้ำประปาคือส่วนการคลังของ อบต. ส่วนการคลังรับผิดชอบในการจัดเก็บการใช้น้ำ

(3) การให้บริการการผลิตน้ำประปา

อบต.ตำบลบ้านปรางค์ ได้รับการโอนงานด้านประปาจากกรมทรัพยากรน้ำมาให้แล้ว 7 งานประปา คือ บ้านตะโกน้อย บ้านหนองปรือ บ้านตะโก บ้านดอนเข้ม บ้านหนองสำโรง และบ้านทัพมะขาม (ยังเหลืออีก 5 หมู่บ้านอยู่ระหว่างการโอน) และสร้างประปาขึ้นใหม่ 3 หมู่บ้าน ในปี 2549 จำนวน 3 หมู่บ้าน คือ บ้านหนองปรือ บ้านดอนเข้ม และบ้านหนองสำโรง ใช้น้ำจาก

สระสาธารณะของหมู่บ้านมาทำน้ำประปาคือ บ้านดอนเข้ม และบ้านหนองปรือ ส่วนบ้านหนองสำโรง ใช้น้ำใต้ดินมาทำเป็นน้ำประปาบาดาล (ยังเหลืออีก 5 หมู่บ้านอยู่ระหว่างการโอน)

การบริหารจัดการการใช้น้ำประปา บ้านดอนเข้ม อบต.ตำบลบ้านปรางค์ บริหารเอง ส่วนบ้านหนองสำโรงและบ้านหนองปรือ อบต. ได้โอนการบริหารจัดการการใช้น้ำประปาไปให้คณะกรรมการหมู่บ้านบริหารเอง บ้านหนองสำโรงจัดเก็บค่าใช้น้ำประปahunยละ 10.50 บาท บ้านหนองปรือจัดเก็บหน่วยละ 11 บาท

การบริหารจัดการการใช้น้ำประปา บ้านปรางค์นคร (ทิศตะวันออก) บ้านปรางค์ (ทิศตะวันตก) และบ้านปรางค์ทอง ด้วยลักษณะที่เป็นหมู่บ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกัน (บ้านปรางค์นครและบ้านปรางค์ทองแยกออกมาตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่โดยแยกมาจากบ้านปรางค์) มีการบริหารจัดการโดยได้รับการโอนจาก อบต.บ้านปรางค์ มาให้คณะกรรมการรวมทั้ง 3 หมู่บ้านบริหารกันเอง โดยจัดเก็บค่าใช้น้ำหน่วยละ 6 บาท

การบริหารจัดการการใช้น้ำประปาของ บ้านดอนสามัคคี และบ้านดอนทะแยง ปัจจุบัน อบต.ตำบลบ้านปรางค์ ยังบริหารจัดการเอง ยังไม่ได้โอนให้คณะกรรมการหมู่บ้าน จัดเก็บหน่วยละ 4 บาท (น้ำดิบ) มีใช้ทุกหลังคาเรือน ใช้น้ำได้ตลอดปี

การบริหารจัดการการใช้น้ำประปาบ้านโนนวัด บ้านดอนตะหนิน และบ้านปะคำ ปัจจุบัน อบต.ตำบลบ้านปรางค์ ได้โอนการบริหารจัดการให้คณะกรรมการหมู่บ้านบริหารกันเอง โดยใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้ง 3 หมู่บ้านคือ บ้านโนนวัด บ้านดอนตะหนิน และบ้านปะคำ จัดเก็บหน่วยละ 12 บาท

การบริหารจัดการการใช้น้ำประปา บ้านทัพมะขาม อบต.บ้านปรางค์ ได้โอนการบริหารจัดการการใช้น้ำประปาไปให้คณะกรรมการหมู่บ้านบริหารกันเอง จัดเก็บหน่วยละ 12 บาท

4. ข้อมูลและการให้บริการด้านขยะมูลฝอย

(1) ข้อมูลและสภาพปัญหาด้านขยะมูลฝอย

ไพโรจน์ แซ่เจียว (สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2550) สถานที่กำจัดขยะส่วนรวมอยู่ที่บ้านตะโกน้อย ทาง อบต.บ้านปรางค์ ได้จัดซื้อไว้มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ เป็นที่ที่เป็นดินเสื่อมสภาพคือเป็นดินเกลือใช้ประโยชน์ทางการเกษตรไม่ได้ เส้นทางเข้าถึงพื้นที่เป็นดินลูกรัง อยู่ห่างจากบ้านเรือนที่พักอาศัยของประชาชน ปริมาณขยะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ มีประมาณวันละ 65 ตัน แต่ปริมาณการจัดเก็บได้ประมาณวันละ 12.50 ตัน ยังเป็นปัญหาที่มีขยะเหลือตกค้างอยู่มาก เตาเผาขยะที่มีอยู่ในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มาสร้างให้ แต่เป็นเตาเผาขนาดเล็ก ไม่สามารถรองรับปริมาณขยะที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ เนื่องจากมี

รถยนต์ที่ใช้เก็บขยะ เพียง 2 คัน คือ รถอีแต๋น ซื่อเมื่อปี พ.ศ. 2544 กับ รถเก็บขยะ (รถบรรทุก 6 ล้อ) ขนาดความจุ 5 ลบม. ซื่อเมื่อปี พ.ศ. 2548 แต่ใช้ได้เพียงรถ 6 ล้อเท่านั้น การแก้ปัญหาของ อบต. บ้านปรางค์คือให้มีการจัดเก็บขยะแบบหมุนเวียนให้สามารถเก็บขนขยะได้ครบทั้ง 18 หมู่บ้าน ภายใน 5 วัน หากปริมาณขยะมีมากเจ้าหน้าที่ก็ต้องขน 2 เที่ยว โดยเริ่มตั้งแต่ 08.30 จนกว่าจะเสร็จ

(2) วิธีการกำจัดขยะฝอยของ อบต.บ้านปรางค์

วิธีการกำจัดขยะขณะนี้ อบต.ตำบลบ้านปรางค์ ได้ใช้วิธีการกำจัดขยะโดยการตากให้แห้งแล้วเผา หากมีปริมาณมากเกินไปก็ทำการเผาโดยไม่มีการตากให้แห้งเพื่อให้เสร็จเร็วขึ้น เนื่องจากปริมาณขยะมีมากเกินไปจนไม่สามารถจะเผาในเตาเผาที่มีขนาดเล็กที่มีอยู่ในขณะนี้ได้ ส่วนพื้นที่ที่มีค่อนข้างจำกัดเพียง 5 ไร่เท่านั้น จึงไม่มีสถานที่ที่จะตากขยะสดให้แห้งเสียก่อนแล้วจึงเผา ส่วนวิธีการเผา นั้น หลังจากทีรถขนขยะมาถึงก็เทขยะสด ๆ ลงพื้นดินแล้วราดน้ำมันเผาสด ๆ ไปเลย ส่วนที่ยังเหลือที่เป็นเศษโลหะ เศษแก้ว หรือขยะที่ไหม้ไม่หมด ก็จะนำเศษขยะเหล่านี้เทลงหลุมที่ขุดด้วยรถขุดแล้วทำการฝังกลบ ยิ่งในช่วงฤดูฝนการเผาขยะก็จะประสบปัญหาเนื่องจากพื้นบริเวณที่กำจัดขยะไม่ได้ราดด้วยคอนกรีตหรือมีการอัดแน่น ซึ่งเป็นพื้นดินธรรมดาที่จะเกิดเป็นโคลน ยิ่งจะทำให้ช่วยเพิ่มความชื้นให้กับขยะมากขึ้น การกำจัดขยะในปัจจุบันเองก็ประสบปัญหาในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยที่ชัดเจน เช่น การใช้วิธีการจัดการขยะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งขยะนับวันจะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ความเข้าใจที่ถูกต้องและความตระหนักถึงปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อแนวทางการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะการจัดการกับขยะมีพิษ ประชาชนยังขาดความรู้และขาดจิตสำนึกในการนำขยะที่สามารถใช้ได้ นำกลับมาใช้ใหม่ การรณรงค์การลดปริมาณขยะ โดยการใช้จ่ายขยะที่ไม่เป็นภัยและย่อยสลายง่ายต่อธรรมชาติเช่น ใบตองสำหรับห่ออาหาร ตะกร้าสำหรับใส่ของแทนถุงพลาสติกและโฟม การส่งเสริมให้ประชาชนทำปุ๋ยหมักจากขยะ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 วิธีการวิจัย

สามารถแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ 18 หมู่บ้าน จำนวน 9,885 คน ซึ่งประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนคน
1	บ้านปรางค์	926
2	บ้านประจำ	1,007
3	บ้านคอนทะแยง	521
4	บ้านหนองสำโรง	686
5	บ้านทัพมะขาม	527
6	บ้านดอนถั่วแปบพัฒนา	660
7	บ้านตะโก	627
8	บ้านหนองปรือ	566
9	บ้านโพธิ์ทอง	444
10	บ้านตะโกน้อย	365
11	บ้านดอนเข้ม	304
12	บ้านห้วยลึก	402
13	บ้านปรางค์ทอง	625
14	บ้านปรางนคร	625
15	บ้านดอนสามัคคี	605
16	บ้านดอนตะหนิน	259
17	บ้านโพธิ์งาม	375
18	บ้านโนนวัด	184
รวม		9,885

2. ขนาดตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

(1) สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2546, น.141) กล่าวว่า ในการสุ่มขนาดของตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการวิจัยที่เหมาะสมกับจำนวนประชากรจำนวนมากที่เป็นประชากรปกตินั้น ซึ่งมีการแจกแจงปกติเพราะผู้วิจัยไม่ต้องการนำลักษณะพิเศษที่ค่อนข้างมีน้อยในกลุ่มประชากรที่จะสำรวจ มาวิเคราะห์ อาจนำสูตรง่าย ๆ ของยามาเน่ (Taro Yamane 1967) มาใช้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้
(ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05)

แทนค่า $n = \frac{xxx}{1 + xxx (.05)^2}$
 $= \frac{9885}{1 + \{9,885 \times (0.05 \times 0.05)\}}$
 $= 130$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่าง เท่ากับ 130 คน (เป็นอย่างน้อย)

(2) วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งเลือกสุ่มประชากรในแต่ละหมู่บ้านตามลำดับหมู่บ้านใน อบต.บ้านปรังค์ ทั้ง 18 หมู่บ้าน โดยแต่ละชั้นภูมิจะทำการสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และคำนวณจากสูตรคือจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด X จำนวนประชากรในแต่ละระดับของกลุ่ม / จำนวนประชากรทั้งหมด

จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิได้ จำนวนประชากรและขนาดตัวอย่าง ดังนี้

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนคน	ขนาดตัวอย่าง
1	บ้านปรังค์	926	12
2	บ้านประจำ	1,007	13
3	บ้านคอนทะแยง	521	6
4	บ้านหนองสำโรง	686	9
5	บ้านทัพมะขาม	527	6
6	บ้านดอนแก้วแปบพัฒนา	660	8
7	บ้านตะโก	627	8
8	บ้านหนองปรือ	566	7
9	บ้านโพธิ์ทอง	444	5

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนคน	ขนาดตัวอย่าง
10	บ้านตะโกน้อย	365	12
11	บ้านดอนเข้ม	304	4
12	บ้านห้วยลึก	402	5
13	บ้านปรangk้ทอง	625	8
14	บ้านปรangk้นคร	625	10
15	บ้านดอนสามัคคี	605	8
16	บ้านดอนตะหนิน	259	3
17	บ้านโพธิ์งาม	375	4
18	บ้านโนนวัด	184	2
รวม		9,885	130

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมาจากการที่ได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิดต่างๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ จำนวน 6 ข้อ โดยใช้คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามวัดความพึงพอใจของประชาชนตำบลบ้านปรangk้ โดยให้เลือกตอบได้คำตอบเดียว ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert แบ่งออกเป็น 5 ระดับ การกำหนดระดับคะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อความ ดังต่อไปนี้

ระดับความพึงพอใจ	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเพื่อแบ่งระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลางและระดับสูง โดยใช้วิธีคำนวณหาความกว้างของชั้น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนของ ความพึงพอใจ ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 แสดงว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย อยู่ในระดับต่ำ หมายความว่าประชาชนตำบลบ้านปรางค์มีความพึงพอใจในผลงานของ อบต.บ้านปรางค์ ต่ำ

ระดับค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 แสดงว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง หมายความว่าประชาชนตำบลบ้านปรางค์มีความพึงพอใจในผลงานของ อบต.บ้านปรางค์ บ้างพอสมควร

ระดับค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 แสดงว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย อยู่ในระดับสูง หมายความว่าประชาชนตำบลบ้านปรางค์มีความพึงพอใจในผลงานของ อบต.บ้านปรางค์ มาก

4. การทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปเสนอคณะอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบหาความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้หรือไม่ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นเพื่ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (item analysis) โดยวิธีการหาความสอดคล้องภายใน (internal consistency method) โดยใช้สูตร Pearson's Product Moment Correlation Coefficient และหาความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีการของ Cronbach ซึ่งมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, มปพ., น. 114 – 117)

$$\alpha = \frac{k}{(k - 1)} \left(1 - \frac{\sum v_i}{v_t} \right)$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อมั่น
	k	คือ	จำนวนข้อ
	v_i	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	v_t	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ในการหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรนี้ จะต้องนำคะแนนแต่ละข้อมาหาความแปรปรวน และต้องหาความแปรปรวนของคะแนนที่รวมทุกข้อเข้าด้วยกัน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบในการศึกษาวิจัย แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาติดต่อประสานกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ เพื่อขอสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้ศึกษาเดินทางไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ อำเภอกง จังหวัด นครราชสีมา เพื่อพบกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอก/ตอบ และผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมคืนเมื่อตอบเสร็จในวันรุ่งขึ้น

4. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนที่จะ นำมาประมวลผล

5. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน คัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ มาลงรหัสตัวเลข (code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน แล้วจึงนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ และ ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัด สิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอยของ อบต. บ้านปรางค์ สำหรับข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบ ปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1. กรณีตัวแปรอิสระมีระดับการวัดแบบกลุ่มหรือลำดับ (nominal or interval) 2 กลุ่ม และตัวแปรตามมีระดับการวัดแบบช่วงหรืออัตราส่วน (interval or ratio) ทดสอบความ แตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติค่า t-test ได้แก่ ตัวแปร เพศ สถานภาพ สูตร คำนวณมีดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, น. 165)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา
	\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2. กรณีตัวแปรอิสระมีระดับการวัดแบบกลุ่มหรือลำดับ (nominal or interval) ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และตัวแปรตามมีระดับการวัดแบบช่วงหรืออัตราส่วน (interval or ratio) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of variance : One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Fisher's Least Significance Difference : L.S.D.) ได้แก่ ตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สูตรคำนวณ มีดังนี้ (Zikmund, 2000 : 492)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution

MS_b แทน ค่าแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม